EENIGE GEGEVENS OVER OUDE GEVANGENISSEN,
AARD DER GEVANGENISSTRAF, VERSCHEIDENHEID
VAN INGESLOTEN GEVANGENEN EN VROEGERE GE-
VANGENISTOESTANDEN OP CURAÇAO GEDURENDE
DE 17DE EN 18DE EEUW

DOOR

A. HALLEMA

In aansluiting bij ons opstel over Surinaamsche gevangenen en gevangenistoestanden in 't verleden, opgenomen in dit orgaan (XVI, 3 en 4) volg hier nog iets over dat onderwerp in betrekking tot het thans jubileerende gebiedsdeel Curaçao. Want ook hier bleek men reeds kort na de vestiging van de Hollanders de gevangenis niet te kunnen missen, zij het dan aanvankelijk meer bedoeld voor preventieve detentie dan als toepassing van straf. Maar een querulante figuur als Jan Gales onder de Nederlandsche Gouverneurs of Directeuren van het eiland gebruikte de tamelijke groote fortgevangenis te Willemstad wel degelijk als strafplaats en „kerker om de tegenstanders van zijn Cabale te tuchtigen als een onrechtvaardige rentmeester en wreede tyran”, gelijk een zijner tijdgenooten op het eiland het verwijtend en schamper uitdrukte. Bovendien waren hier verschillende gevangenen voor gedetineerde en gestrafte kolonisten, slaven, militairen der fortbezetting en der in de haven kruisende schepen van oorlog, terwijl bovendien het eilandje Klein-Curaçao evenals het Robben-eiland bij Kaapstad en Onrust boven Batavia nog diende tot deportatie-oord voor tot langere vrijheidsstraffen veroordeelde delinquenten, meestal politieke misdadigers. Zoo valt dus ook ten aanzien van Curaçao in 't verleden nog wel een en ander vast te leggen over de toepassing der vrijheidsstraffen aldaar, waarvan hier dan een kort resumé moge volgen.

Ook op Curaçao en de andere Nederlandsche Antillen was het gevangenisstelsel langen tijd een onderdeel van de inrichting der doode weermiddelen, in dit geval het stelsel van forten en andere verdedigingswerken. En evenals Suriname zijn fort Nieuw Am-

Afzonderlijk plan in den rechterbenedenhoek van de kaart, getiteld: Nieuwe Afteekening van het Eyland Curaçao, vertoonende alle desselfs geleegentheden, Amsterdam, zonder jaar ($\pm$ 1720), bij Gerard van Keulen.